

Vlaams
Parlement

stuk **1150** (2010-2011) – Nr. 1
ingediend op 17 mei 2011 (2010-2011)

Voorstel van decreet

van mevrouw Cindy Franssen, de heren Lieven Dehandschutter,
Kurt De Loor, Tom Dehaene en Willy Segers
en de dames Els Robeyns en Katrien Schryvers

houdende wijziging van het decreet
van 16 januari 2004
op de begraafplaatsen en de lijkbezorging,
wat de bestemming van de asurne betreft

TOELICHTING

Artikel 24, §1, vierde lid, van het decreet van 16 januari 2004 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging geeft aan dat de as van gecremeerde lijken op een andere plaats dan op een begraafplaats kan worden bewaard. De voorwaarde daarvoor is dat de overledene dat schriftelijk heeft bepaald, of bij afwezigheid van een dergelijke schriftelijke bepaling van de overledene zelf, dat er een gezamenlijk schriftelijk verzoek is, vooraleer de crematie plaatsvindt, van zowel de echtgenoot of van diegene met wie de overledene een feitelijk gezin vormde als van alle bloed- of aanverwanten van de eerste graad. Als de overledene minderjarig is, moet dat verzoek gedaan worden door de ouders of de voogd.

Hiermee creëert dat decreet een mogelijkheid waarvan steeds meer wordt gebruikgemaakt, onder meer door mensen die de asurne van hun gestorven familielid thuis willen bewaren.

Deze mogelijkheid heeft ook vragen opgeroepen bij mensen die de asurne van een overleden familielid, dat overleden is voor het bestaan van het decreet van 16 januari 2004, alsnog thuis willen bewaren. Het decreet laat dat vooralsnog evenwel niet toe. Ook in het geval van een overlijden na de inwerkingtreding van het decreet kan men de asurne niet thuis bewaren wanneer daartoe voorafgaand aan de crematie geen schriftelijke verklaring werd opgesteld. Dat laatste is onder meer voor ouders die een kind verloren en na de bijzetting van de asurne op de begraafplaats toch nog de asurne thuis zouden willen bewaren, soms een pijnlijke vaststelling.

Deze aangelegenheid kwam al meermaals ter sprake in de bevoegde commissie van het Vlaams Parlement. Ook werd de bevoegde minister hieromtrent al meermaals schriftelijk ondervraagd. Mede naar aanleiding van die vragen heeft de minister de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) gevraagd om de gemeente- en stadsbesturen hun mening over deze aangelegenheid te vragen. De, weliswaar bescheiden in aantal, reacties van de gemeenten waren grotendeels positief over de mogelijkheid om de asurne van personen die overleden zijn voor de inwerkingtreding van het decreet van 16 januari 2004 thuis te bewaren. De gemeenten formuleerden wel een aantal voorwaarden, zoals:

- er kan geen (gedeeltelijke) terugbetaling gebeuren van de betaalde concessieprijs;
- de opgravingskosten moeten kunnen verhaald worden via een belasting- of retributiereglement;
- de toestemming voor de opgraving moet verleend worden door de procureur des Konings. Dat vormt een hogere drempel dan wanneer de ambtenaar van de burgerlijke stand de toestemming verleent, en werkt daardoor ‘remmend’.

Daarnaast haalden de gemeenten een aantal praktische problemen aan die onder meer betrekking hadden op:

- het feit dat plots veel gemeentebesturen met de vraag tot teruggave van de as geconfronteerd zouden worden;
- het feit dat asurnen in concessies bij andere stoffelijke overschotten bijgezet zijn;
- de vraag wat met de bestaande concessies van columbaria of urnenvelden waaruit de asurnen worden verwijderd, moet gebeuren.

De indieners van dit voorstel van decreet willen de mogelijkheden waarin artikel 24, §1, vierde lid, van het decreet van 16 januari 2004 voorziet, uitbreiden, zodat nabestaanden ook na de crematie nog een gezamenlijk schriftelijk verzoek kunnen indienen om de as van een overledene op een andere plaats te bewaren dan het geval is bij begraving op de begraafplaats of bijzetting in het columbarium. Dat moet een oplossing bieden voor diegenen die, in de vaak verwarrende dagen volgend op een overlijden, over het hoofd zien dat er, om gebruik te kunnen maken van de mogelijkheid om de as een andere bestemming

te geven, een schriftelijk verzoek nodig is voor de crematie plaatsvindt. Daartoe worden de woorden “vooraleer de crematie plaatsvindt” in artikel 24, §1, vierde lid, geschrapt.

Tevens wordt bepaald dat de gemeenteraad de kosten vaststelt die verbonden zijn aan het verwijderen van de asurne uit de begraafplaats. Eveneens wordt gestipuleerd dat de kosten die verbonden zijn aan de verwijdering van de urne uit het columbarium of aan de opgraving van de urne, moeten worden gedragen door de indieners van het verzoek. Twee jaar na de verwijdering van de asurne vervalt de concessie, zonder dat dat verval aanleiding kan geven tot de terugbetaling van de eventueel betaalde concessieprijs. De indieners stellen hier een termijn van twee jaar voor vooraleer de concessie vervalt. Die termijn moet het mogelijk maken dat een urne voor een kortere periode thuis bewaard wordt, bijvoorbeeld wanneer een overlevende partner in zijn of haar laatste levensmaanden de urne van de eerder overleden partner dichtbij zou willen bewaren. In dergelijke gevallen kan het wenselijk zijn om de concessie te behouden, zodat de urne na verloop van tijd kan worden teruggeplaatst.

Cindy FRANSSEN

Lieven DEHANDSCHUTTER

Kurt DE LOOR

Tom DEHAENE

Willy SEGERS

Els ROBEYNS

Katrien SCHRYVERS

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. In artikel 24, §1, vierde lid, van het decreet van 16 januari 2004 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging, worden de woorden “, vooraleer de crematie plaatsvindt,” opgeheven.

Art. 3. Aan hoofdstuk II, afdeling III, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 10 november 2005 en 18 april 2008, wordt een artikel 24bis toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 24bis. De gemeenteraad stelt de kosten vast die verbonden zijn aan het verwijderen van de asurne uit een graf of een columbarium. Twee jaar na deze verwijdering vervalt de concessie zonder dat deze aanleiding kan geven tot een terugbetaling van de betaalde concessieprijs.”.

Cindy FRANSSEN

Lieven DEHANDSCHUTTER

Kurt DE LOOR

Tom DEHAENE

Willy SEGERS

Els ROBEYNS

Katrien SCHRYVERS